

Funkce dřevin

Definice dřeviny

Dřeviny jsou typické tím, že:

- vytvářejí vytrvalé dřevnaté stonky s pupeny,
- obnovovací nadzemní pupeny v zimě odumírají,
- dochází u nich k druhotnému tloušťnutí stonku (vytvářejí letokruhy).

Dřevina rostoucí mimo les je zákonem definována jako strom či keř rostoucí jednotlivě i ve skupinách ve volné krajině i v sídelních útvarech na pozemcích mimo lesní půdní fond (§ 3 odst. 1 písm. i) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů)

Dřeviny v lokalitě, kde rostou, plní celou řadu funkcí.

Například se jedná o funkce přínosu pro okolí – hygienickou, bioklimatickou a společenskou.

Stromy zachycují jemný poléťavý prach i mikroorganismy (bakterie, viry, spóry plísní a hub apod. - například bylo zjištěno, že kubický metr vzduchu v lese obsahuje nepatrný počet mikroorganismů oproti stejnému objemu vzduchu ve městě), ale i další škodlivé látky jako exhaláty, výfukové plyny (stromy pohlcují emise z vozidel, mj. i oxid uhličitý).

Dřeviny produkují kyslík, omezují šíření hluku, poskytují stín a ochlazují v letním období okolní prostředí výparem vody, kterou odvádí z půdy (takže i zvlhčují vzduch), dále zmírňují působení větru.

Stromy plní i funkci biologickou, neboť tvoří biotop či přechodná refugia (útočiště) pro řadu dalších organismů (drobné živočichy, hmyz, ptáky), a obecně ekologickou jakožto součásti ekosystémů.

Stromy mají často rovněž nemalou estetickou hodnotu, což však záleží zejména na aktuálním stavu konkrétní dřeviny.

Pokud jde o stromořadí a aleje, ty jsou mnohdy posledním zástupcem přírody mezi asfaltovou vozovkou a chemicky ošetřovanými monokulturními plochami polních pozemků.

V neposlední řadě utvářejí aleje harmonický charakter české krajiny a její typický ráz (dřeviny plní funkci krajinnotvornou), což platí i pro městské prostředí, kde má strom zásadní význam i z hlediska estetického.

Stromy podél komunikace pak v noci či za snížené viditelnosti (mlhy, deště) usnadňují řidičům orientaci na silnici, ukazují směr. To je umocněno v případě, že jsou spodní části kmenů natřeny bílou barvou, což patřilo v minulosti mezi zcela běžná opatření, stejně jako umístění odrazových sklíček na kmenech stromů. V zimním období rovněž stromy podél silnice brání zavátí vozovky sněhem.

V poslední době jsou dále stromy též využívány jako nosiče reflexních prvků modré barvy, které odrážejí světlo reflektorů projíždějících vozidel směrem do stran od silnice, čímž dochází k odpuzování a odhánění zvěře pohybující se kolem silnice, resp. její odrazování od úmyslu přebíhat silnici v okamžiku průjezdu vozidla.